

ВПЛИВ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ НА РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Т. В. Швед

Національний університет харчових технологій

Діяльність іноземних транснаціональних компаній має суперечливий вплив на функціонування вітчизняних економічних суб'єктів, сприяючи або перешкоджаючи економічному зростанню вітчизняної економіки. Так, з одного боку, іноземні інвестори не забезпечують збільшення макроекономічних показників вітчизняної економіки, їх діяльність характеризується надмірним рівнем експлуатації природних і трудових ресурсів, керуючись власним інтересами та прагненням забезпечити надприбутки. З іншого боку, викликом глобалізації для України є зміцнення своїх позицій на світовій арені за рахунок створення власних транснаціональних компаній, які б впливали на розвиток окремих галузей світового господарства, та посилення ефективності функціонування у світовому просторі вже існуючих вітчизняних компаній подібного спрямування.

Транснаціональними тенденціями в Україні характеризуються найбільші компанії нафтодобувної та переробної промисловості, машинобудівної промисловості, харчової, зокрема, виробництво лікеро-горілчаної та кондитерської продукції. До перших корпорацій із ознаками ТНК, що почали формуватися в Україні можна віднести ФПГ «СКМ», «ДСН» Холдінг, НВГ «Інтерпайп», ВАТ «Укрнафта», NEMIROFF Холдінг, ЗАТ «ВО «КОНТІ», «КК «ROSHEN». Однак, враховуючи критерії ООН (річний обсяг реалізації продукції повинен перевищувати 100 млн. дол. та підприємство повинно мати не менше 6 філій за кордоном) тільки дві з перелічених відповідають ознакам ТНК – ФПГ «СКМ» та НПГ «Інтерпайп».

СКМ (System Capital Management) є найбільшою фінансово-промисловою групою України, діяльність якої в основному сконцентрована в

таких сферах як: металургія й видобуток вугілля, виробництво електроенергії; банківська справа і страхування; телекомунікації. Ця група об'єднує більше 100 компаній, володіє компаніями в країнах Європи (Італія, Швейцарія, Великобританія, Росія) та США. СКМ є власником контрольних пакетів акцій більше як 90 підприємств, цілком правомірно вважаючись одним із найбільших вітчизняних інвесторів в українській економіці.

Іншою великою компанією, яка має всі ознаки ТНК є науково-виробнича група «Інтерпайп» (Interpipe Group), яка є однією з найбільших приватних компаній України, четвертою за рівнем потужностей трубною компанією світу, третьою в світі з виробництва і постачання залізничних коліс, найбільшим світовим постачальником силікомарганцю. Продукція підприємств «Інтерпайпу» постачається більш ніж у 70 країн світу. До складу групи входить цілий ряд виробничих, торгових, сервісних та інших компаній [1].

Найбільш доцільним вирішенням проблем розвитку транснаціонального капіталу вважаємо активізацію процесів створення вітчизняних ТНК. Останнє є можливим завдяки залученню іноземних партнерів, участі у стратегічних альянсах, наприклад із пострадянськими країнами, шляхом створення міждержавних корпорацій, об'єднуючи зусилля та можливості проникнення на світові ринки в умовах глобалізації та необхідності забезпечити стале економічне зростання економіки України.

Використана література:

1. Антоненко О. І. Деякі тенденції розвитку транснаціональних корпорацій в Україні // О. І. Антоненко, О. А. Чурилова [Електронний ресурс] // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць – 2011. – № 1(10). – Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Fkd/2011_1/part3/56.pdf